

In de verklaring van Santiago van 27 januari 2013 hebben de partijen zich er toe verbonden de bestaande overeenkomst te moderniseren en te vervangen om zo rekening te houden met de nieuwe politieke en economische realiteit. In juni 2015 bevestigden de partijen tijdens de zevende top EU-Mexico dat zij bereid waren om de onderhandelingen op te starten.

Op 4 mei 2016 heeft de Raad van de Europese Unie besluiten vastgesteld waarbij de Europese Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid werden gemachtigd te onderhandelen over een gemoderniseerde overeenkomst met Mexico.

Het politieke en samenwerkingsgedeelte van de overeenkomst werd in september 2019 afgerond, terwijl de laatste onderhandelingen over het handelsgedeelte officieel eind april 2020 werden afgerond. De grondwetsherzieningen van Mexico in de energiesector hebben het proces echter vertraagd. Uiteindelijk werd in januari 2025 een akkoord bereikt.

Gemengd karakter en ondertekening

De Werkgroep gemengde verdragen (WGV), adviesorgaan van de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid (ICBB), legde het gemengde karakter vast tijdens zijn vergadering d.d. 10 februari 2026. Zowel de federale staat als de gemeenschappen, de gewesten en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest zijn bevoegd.

De WGV besliste ook de overeenkomst te laten ondertekenen volgens formule 3 van de ICBB, dit wil zeggen één enkele handtekening in naam van het Koninkrijk België, doch met vermelding van al de betrokken overheden onder de handtekening. Dit is de gebruikelijke formule voor de ondertekening door België van verdragen tussen de EU en derde landen.

De ondertekening is voorzien voor 6 tot 13 mei 2026 in de marge van Coreper II.

Wetgevingstechnisch en taalkundig advies

Ontwerpen van decreet die meermaals in dezelfde vorm voorkomen, moeten niet telkens voor wetgevingstechnisch- en taaladvies worden voorgelegd volgens Omzendbrief Wetgevingstechniek VR 2019/4 (aanwijzing nr. 297).

Advies van de Raad van State, afdeling Wetgeving

(p.m.)

C. CONTEXT

Mexico, officieel de Verenigde Mexicaanse Staten, is een land in Noord-Amerika grenzend aan de Verenigde Staten, Belize en Guatemala, de Grote Oceaan en de Golf van Mexico.

Mexico is een federale republiek. Claudia Sheinbaum Pardo is de huidige president van Mexico. Zij is de eerste vrouw die dit ambt bekleedt. Haar termijn loopt van 1 oktober 2024 tot 30 september 2030. De wetgevende macht, het Congres van de Unie bestaat uit een Senaat en een Kamer van Afgevaardigden.

Na Brazilië is het de grootste economie in Latijns-Amerika en de 15e op wereldvlak. Het land heeft aanzienlijke bodemrijksdommen en een open economie.

Mexico is lid van onder andere de Verenigde Naties (VN), de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO), de Wereldhandelsorganisatie (WTO), de Organisatie van Amerikaanse Staten (OAS), en de G20. Daarnaast is het waarnemend lid van de Caricom en de Raad van Europa.

Relatie tussen de Europese Unie en Mexico

Mexico en de Europese Unie onderhouden reeds jarenlang op verschillende niveaus betrekkingen met elkaar. Zoals reeds hoger vermeld zijn de betrekkingen tussen de Europese Unie en Mexico gebaseerd op de overeenkomst inzake economisch partnerschap, politieke coördinatie en samenwerking van 8 december 1997.

De modernisering van de bestaande overeenkomst van 8 december 1997 is, net als bij andere recente overeenkomsten, gebaseerd op twee rechtsinstrumenten, namelijk de voorliggende overeenkomst en een interim handelsovereenkomst. De ondertekening en de afsluiting van beide overeenkomsten dienen parallel te verlopen. De interim handelsovereenkomst valt onder de exclusieve bevoegdheid van de EU.

Eenmaal afgesloten, zal de interim handelsovereenkomst in werking treden en van kracht blijven totdat de voorliggende overeenkomst in werking treedt, waarna de interim handelsovereenkomst niet langer van toepassing zal zijn.

Mexico is na Brazilië de grootste handelspartner van de EU in Latijns-Amerika. De EU is de tweede exportmarkt en de derde grootste handelspartner van Mexico.

Relatie tussen Vlaanderen en Mexico

Mexico en Vlaanderen genieten al verschillende decennia nauwe banden. intensieve economische en culturele uitwisselingen, nauwe politieke banden en een toerisme in stijgende lijn kenmerken de relatie tussen Mexico en Vlaanderen.

In 1990 werd het interfacultair Centrum voor Mexicaanse Studiën (CMS) opgericht aan de Universiteit Antwerpen. Het CMS is een studie- en documentatiecentrum dat is ontstaan uit een bilaterale overeenkomst tussen de Mexicaanse overheid en de Vlaamse Gemeenschap. De voornaamste doelstelling van het CMS bestaat erin een ruim publiek te documenteren en te informeren, en op die manier bij te dragen tot een grotere bekendmaking van het Mexicaanse culturele en intellectuele patrimonium in Vlaanderen, België en Europa.

Vlaanderen is partij bij de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU) en Mexico inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen die op 27 augustus 1998 ondertekend werd. Deze overeenkomst die goedgekeurd werd bij het decreet van 17 mei 2002, is op 18 maart 2003 in werking getreden.

Het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen (FIT) heeft een vertegenwoordiger in Mexico. Kansrijke sectoren voor de Vlaamse bedrijven zijn de automobielsector, voeding en dranken en landbouw.

2. INHOUD

- De hoge Mexicaanse tarieven op Europese voeding en dranken schrappen;
- EU-ondernemingen betere toegang geven tot de Mexicaanse markt voor overheidsopdrachten;
- EU-ondernemingen toestaan om meer diensten aan Mexico te verkopen;
- Helpen om risico's in de toeleveringsketens te verminderen door diversificatie van de aanvoer van kritieke grondstoffen en;
- De rechten van de arbeiders en het milieu beter beschermen.

////////////////////////////////////

Deel II betreft de politieke dialoog en samenwerking. De EU en Mexico verbinden zich ertoe om de dialoog te verdiepen en samen te werken op het gebied van internationale vrede en veiligheid, internationale en regionale organisaties, vrijheid, veiligheid en recht, duurzame ontwikkeling, milieu, klimaatverandering en energie, landbouw, maritieme zaken en visserij, economisch beleid, onderwijs, cultuur en sociale vraagstukken, onderzoek, innovatie en digitale economie. De nadruk wordt gelegd op een breed scala aan cruciale kwesties, waaronder rechtsstaat, de mensenrechten en gendergelijkheid, migratie, drugs en grensoverschrijdende georganiseerde misdaad, milieubescherming, klimaatverandering, hernieuwbare energie, oceaangovernance, maatschappelijk verantwoord ondernemen, digitale transformatie en onderzoek en innovatie.

In Deel III inzake handel en investeringen wordt gestreefd om de volgende doelstellingen te realiseren: voorzien in goede markttoegang voor landbouw- en visserijexport en betere regels; vereenvoudigen van oorsprongsregels; moderniseren en vereenvoudigen van grensprocedures; zorgen voor billijke handels- en ondernemingsvoorwaarden; zorgen voor meer handel en investeringen in kritieke grondstoffen; zorgen voor duurzaamheid en gendergelijkheid; aandacht hebben voor de behoeften van kleinere bedrijven; mogelijkheden bieden voor dienstverleners en regels voor digitale handel vaststellen; bevorderen van investeringen; zorgen voor een transparante en verantwoordingsplichtige beslechting van geschillen via een stelsel van investeringsgerechten; toegang verlenen tot Mexicaanse openbare aanbestedingen; zorgen voor een betere bescherming voor innovatie en creatief werk; zorgen voor veilige verhandeling van agrovoedingsproducten zonder onnodige sanitaire en fytosanitaire beperkingen; waarborgen dat technische voorschriften, normen en conformiteitsbeoordelingsprocedures niet-discriminerend zijn en geen onnodige handelsbelemmeringen opwerpen; zorgen voor transparantie en goede regelgevingspraktijken; en toepassen van moderne procedures voor geschillenbeslechting tussen staten.

////////////////////////////////////

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De voorliggende overeenkomst is een kaderakkoord dat de samenwerking regelt tussen de EU en Mexico. Wat die samenwerking betreft, gaat het voornamelijk om kaderbepalingen, die nader moeten ingevuld worden. Als dusdanig heeft de overeenkomst geen financiële weerslag voor de Vlaamse overheid. De ondertekening van de overeenkomst en de latere goedkeuring van het ontwerp van instemmingsdecreet, hebben geen rechtstreekse budgettaire implicaties voor Vlaanderen.

De Inspectie van Financiën verleende gunstig advies op 15 april 2026. Een gemotiveerd begrotingsakkoord is niet vereist.

B. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel heeft geen rechtstreekse gevolgen op personeels- of organisatorisch vlak, noch op de personeelsbudgetten.

Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor HR, is dus niet vereist.

C. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel heeft geen weerslag op de gemeenten, de openbare centra voor maatschappelijk welzijn (ocmw's), de intercommunales of de provincies voor wat betreft hun personeel, de werkingsuitgaven, de investeringen en hun schuld en ontvangsten.

4. VERDER TRAJECT

Het voorstel van regeringsbeslissing betreft de goedkeuring van de voorliggende overeenkomst met Mexico en, in voorkomend geval, de ondertekening ervan. De vertegenwoordiger van de federale regering wordt gemachtigd om de overeenkomst mede namens de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest te ondertekenen, op voorwaarde dat zulks wordt vermeld onder de handtekening. Dit is de gebruikelijke formule voor de ondertekening door België van verdragen tussen de Europese Unie en derde landen.

Ondertekening is voorzien voor de eerste helft van 2026.

Na ondertekening dient de overeenkomst te worden voorgelegd aan het Vlaams Parlement, met de gebruikelijke procedure voor een instemmingsdecreet (inwinning advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State en definitieve goedkeuring van het decreet en de memorie).

Daarna volgt de goedkeuring door het Vlaams Parlement in de bevoegde commissie en in de plenaire vergadering. Tot slot dient het instemmingsdecreet te worden bekrachtigd en afgekondigd door de Vlaamse Regering.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar goedkeuring te hechten aan de overeenkomst inzake een strategisch politiek, economisch en samenwerkingspartnerschap tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Verenigde Mexicaanse Staten, anderzijds;
- 2° de vertegenwoordiger van de federale regering te machtigen om de onder 1° vermelde overeenkomst mede namens de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest te ondertekenen, op voorwaarde dat zulks wordt vermeld onder de handtekening;
- 3° haar principiële goedkeuring te hechten aan het voorontwerp van decreet tot instemming met de overeenkomst inzake een strategisch politiek, economisch en samenwerkingspartnerschap tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Verenigde Mexicaanse Staten, anderzijds, ondertekend te ____ op _____, alsook aan het bijhorende ontwerp van memorie van toelichting;
- 4° de Vlaamse minister, bevoegd voor het buitenlands beleid, te gelasten over het voornoemde voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen zoals bepaald in artikel 84, §1, eerste lid, 2° van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, op voorwaarde dat de overeenkomst werd ondertekend;
- 5° de minister-president van de Vlaamse Regering te gelasten om de federale minister van Buitenlandse Zaken van deze beslissing in kennis te stellen.

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Economie, Innovatie en Industrie, Buitenlandse Zaken, Digitalisering en Facilitair
Management,

Matthias DIEPENDAELE

Bijlagen:

- een voorontwerp van decreet;
- een ontwerp van memorie van toelichting
- de tekst van de overeenkomst in het Nederlands;
- het advies van de Inspectie van Financiën d.d. 15 april 2026.

////////////////////////////////////